

Omgevingsdienst
Rivierenland

versie 1

Externe veiligheid bestemmingsplan Zaltbommel, De Wildeman III

Rapport

Opdrachtgever
Gemeente Zaltbommel

Datum
14-2-2022

Aantal pagina's
23

Ons kenmerk
ODR2106717

Opgesteld door
B. de Hoop/ H. Gorter

Bijlage(n)

De omgevingsdienst Rivierenland is een samenwerkingsverband van 10 gemeenten, te weten Buren, Culemborg, West Betuwe, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel en de provincie Gelderland.

Omgevingsdienst Rivierenland
J.S. de Jongplein 2 Tiel
Postbus 6267
4000 HG Tiel

T 0344 - 57 93 14
E info@odrivierenland.nl
www.odrivierenland.nl

KvK 56452500

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	2
2	Toetsingskaders	4
2.1	Wet- en regelgeving	4
2.2	Plaatsgebonden risico en groepsrisico	4
2.3	Beleidsvisie Zaltbommel	5
3	Relevante risicobronnen	6
3.1	Relevante transportroutes voor vervoer gevaarlijke stoffen	6
3.2	Relevante buisleidingen	6
3.2.1	Toetsingskader omgeving buisleidingen	6
3.2.2	Hogedruk aardgasleidingen W-531-04 en W-531-10	7
3.3	Bevi-inrichtingen	8
3.3.1	Toetsingskader Bevi-inrichtingen	9
3.3.2	Sachem (Van Voordenpark 15 te Zaltbommel)	9
3.3.4	Nieuwvestiging van Bevi-bedrijven (en daarmee vergelijkbare bedrijven)	13
3.4	Overige stationaire risicobronnen	14
4	Verantwoordingselementen groepsrisico	15
4.1	Inleiding	15
4.2	Personendichtheid binnen invloedsgebieden	15
4.3	Omvang groepsrisico	15
4.4	Mogelijkheden bij de bron ter beperking van het groepsrisico	16
4.5	Mogelijkheden in plangebied ter beperking van het groepsrisico	16
4.6	Voor- en nadelen van andere mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico	16
4.7	Rampenbestrijding en zelfredzaamheid	16
4.7.1	Rampenbestrijding	16
4.7.2	Zelfredzaamheid	17
5	Conclusies en aanbevelingen	21

1 Inleiding

Gemeente Zaltbommel is voornemens om bedrijventerrein De Wildeman uit te breiden naar het oosten. Deze uitbreiding van het bedrijventerrein betreft het laatste deel van bedrijventerrein De Wildeman. Het terrein wordt ontwikkeld voor het vestigen van bedrijven en bevat verder water- en groenbestemmingen. Het is gelegen in de punt tussen de Van Heemstraweg Oost en de N322. Aan de westzijde wordt het begrensd door de Bommelsekade en door water.

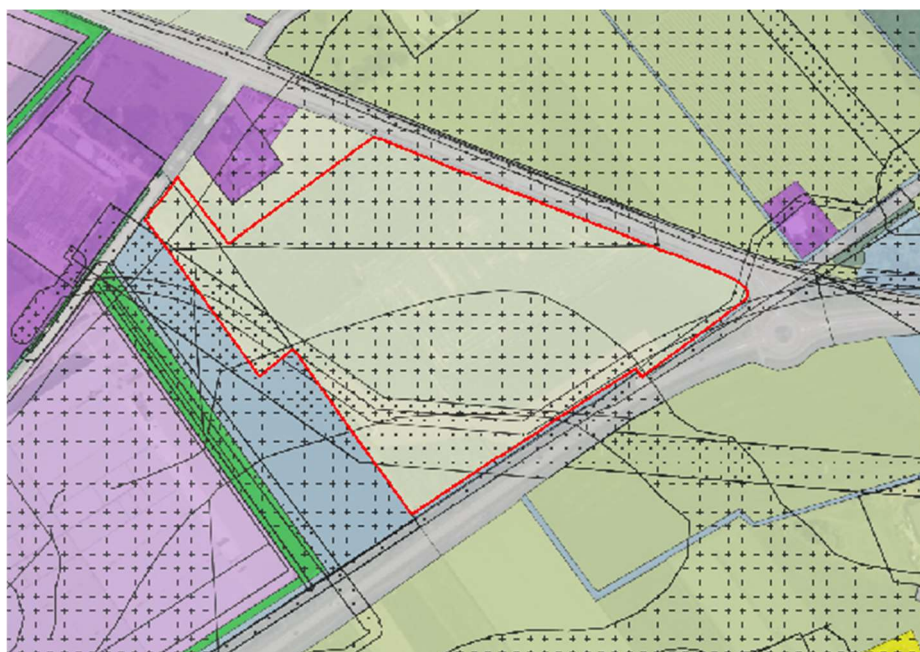
Bedrijventerrein De Wildeman III is voornamelijk bedoeld om huisvesting te bieden aan de lokale bedrijvigheid (kavelgrootte kleiner dan 0,5 hectare) en regionale bedrijvigheid (kavelgrootte van 0,5- tot 2 hectare) van milieucategorie 3.2.

Binnen en nabij het plangebied liggen verschillende bestaande risicobronnen, waarmee rekening moet worden gehouden bij het vaststellen van het bestemmingsplan. Het betreft:

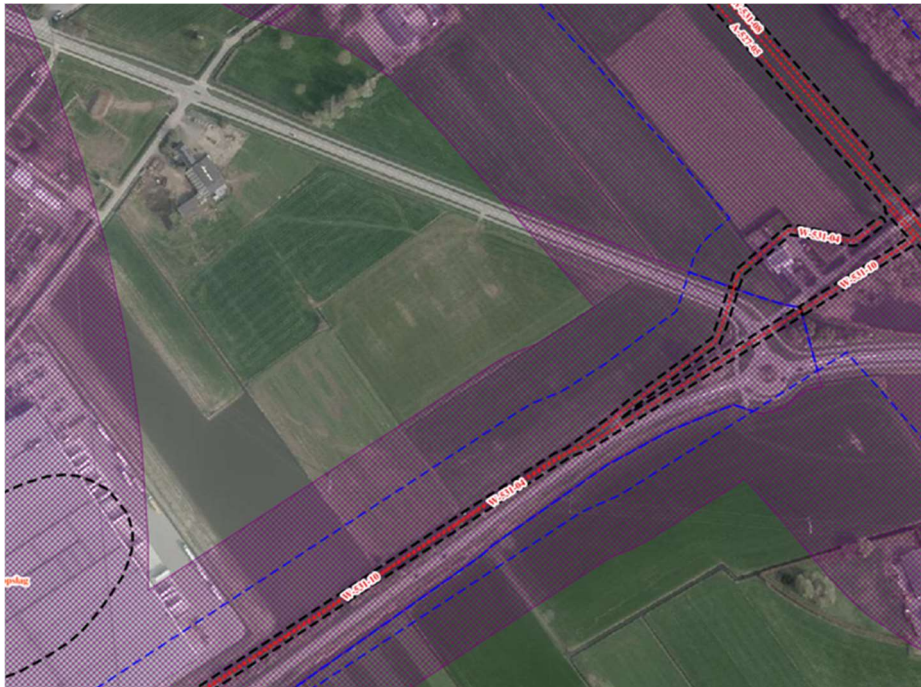
- een tweetal hogedruk aardgasleidingen ten noorden van de N322 (waarvan 1 leiding voor een klein deel ligt binnen het plangebied);
- een hogedruk aardgasleiding ten noordoosten van het plangebied (waarvan een klein deel van het invloedsgebied over het plangebied ligt. De leiding zelf ligt niet binnen het plangebied);
- Brzo-bedrijf Sachem (Van Voordenpark 15 te Zaltbommel);
- Brzo-bedrijf Mainfreight (Wildemanweg 2-4 te Zaltbommel).

Deze bronnen veroorzaken risico's die worden aangeduid als externe veiligheidsrisico's.

De ligging van het plangebied (rode contour) en de risicozones van de bestaande risicobronnen zijn weergegeven in onderstaande afbeeldingen.

Afbeelding 1: Plangebied

Afbeelding 2: risicozones

Toelichting risicozones (onderste afbeelding):

De paarse zones zijn de invloedsgebieden van de gasleidingen. De blauwe streepjeslijnen betreffen de 100% letaliteitsafstand en de zwarte streepjeslijnen de belemmeringenstrook van de gasleidingen.

De zwarte streepjes cirkel linksonder op de afbeelding betreft de PR 10-6-contour van Mainfreight. Het invloedsgebied van Mainfreight is niet weergegeven, maar deze ligt over het gehele plangebied.

Tot slot is aan de linkerkant van de afbeelding in het paars de rand van het invloedsgebied van Sachem weergegeven.

Gemeente Zaltbommel heeft aan Omgevingsdienst Rivierenland opdracht gegeven om de invloed van deze risicobronnen op het plangebied te beoordelen.

In dit rapport zijn in hoofdstuk 2 de hoofdlijnen van het externe veiligheidsbeleid aangegeven. In hoofdstuk 3 zijn de verschillende (potentiële) risicobronnen beschouwd. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de elementen die aan de orde moeten komen bij een verantwoording van het groepsrisico. Hoofdstuk 5 tenslotte bevat conclusies en aanbevelingen.

2 Toetsingskaders

2.1 Wet- en regelgeving

In de wet- en regelgeving is aangegeven wanneer het aspect externe veiligheid nadrukkelijk aan de orde moet komen bij een ruimtelijk besluit. Over het algemeen is dit verplicht bij een ruimtelijk besluit, waarbij het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van een belangrijke risicobron. Belangrijke risicobronnen zijn bijvoorbeeld LPG-tankstations, Brzo-bedrijven, autosnelwegen, spoorwegen bestemd voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en hogedruk aardgasleidingen.

Wettelijke toetsingskaders hierbij zijn het "Besluit externe veiligheid inrichtingen" (Bevi) met bijbehorende "Regeling externe veiligheid inrichtingen" (Revi), het "Besluit externe veiligheid transportroutes" (Bevt) met de "Regeling basisnet" en het "Besluit externe veiligheid buisleidingen" (Bevb) met de "Regeling externe veiligheid buisleidingen" (Revb). Daarnaast zijn in het Vuurwerkbesluit en het Activiteitenbesluit milieubeheer veiligheidsafstanden genoemd die rond stationaire risicobronnen, niet zijnde een Bevi-activiteit, moeten worden aangehouden.

2.2 Plaatsgebonden risico en groepsrisico

In het externe veiligheidsbeleid voor de belangrijke risicobronnen wordt onderscheid gemaakt in twee grootheden om het risiconiveau vanwege activiteiten met gevaarlijke stoffen in relatie tot de omgeving aan te geven. Het betreft de grootheden plaatsgebonden risico (PR) en groepsrisico (GR).

Het PR is gedefinieerd als de plaatsgebonden kans, per jaar, op overlijden voor een onbeschermd individu ten gevolge van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rond of langs een risicobron. Binnen de contour voor een PR van 10^{-6} /jaar (1 op 1.000.000 per jaar) geldt een grenswaarde voor kwetsbare bestemmingen. Daarnaast geldt de PR 10^{-6} contour voor beperkt kwetsbare objecten als richtwaarde.

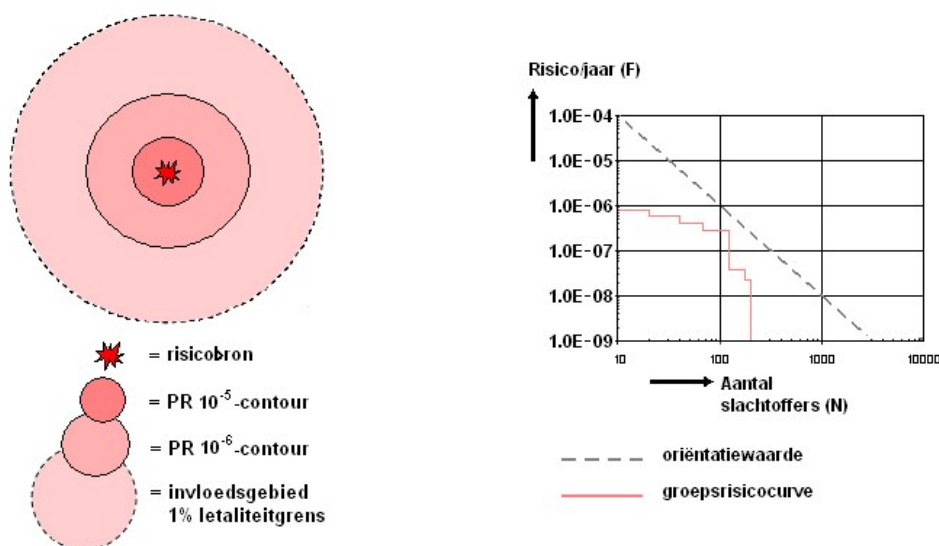
De grootte van de PR 10^{-6} contour is afhankelijk van de aard en omvang van een activiteit met gevaarlijke stoffen. De contour kan worden berekend met een voorgeschreven rekenmodel of worden vastgesteld op basis van tabellen.

Het GR is de cumulatieve kans per jaar dat een groep van tenminste 10 personen het slachtoffer wordt van een ernstig ongeval met gevaarlijke stoffen. Het GR wordt gezien als een indicatie van de maatschappelijke ontwrichting als gevolg van een calamiteit met gevaarlijke stoffen.

Het GR wordt weergegeven in een grafiek: de FN-curve. Deze curve geeft aan hoe groot de kans is op een ongeval met een bepaald aantal slachtoffers.

De hoogte van het groepsrisico wordt niet alleen bepaald door de aard en omvang van de risicobron, maar ook door het aantal aanwezige personen binnen het invloedsgebied van een risicobron. Bij veel ruimtelijke besluiten moet de hoogte van dit groepsrisico verantwoord worden. Dit wordt de verantwoordingsplicht van het groepsrisico genoemd.

De plaatsgebonden risicocontouren en de FN-curve worden weergegeven zoals in onderstaande afbeelding 3.

Afbeelding 3: Weergave plaatsgebonden risicocontouren, invloedsgebied en groepsrisicografiek met oriëntatiewaarde voor transport gevaarlijke stoffen

In het Bevi, Bevb en Bevt is geregeld wanneer een volledige of beperkte invulling moet worden gegeven van de verantwoordingsplicht van het groepsrisico met betrekking tot de relevante risicobronnen. Bij het toelaten van (beperkt) kwetsbare objecten binnen het invloedsgebied van een Bevi-bedrijf moet op alle verantwoordingselementen worden ingegaan, maar bij het toelaten van deze objecten binnen het invloedsgebied van een relevante transportroute of buisleidingen kan veelal worden volstaan met een beperkte verantwoording.

Met het invullen van de verantwoordingsplicht wordt antwoord gegeven op de vraag in hoeverre externe veiligheidsrisico's in het plangebied worden geaccepteerd en welke maatregelen getroffen zijn om het risico zoveel mogelijk te beperken. Het invullen van de verantwoordingsplicht is een taak van het bevoegd gezag (veelal de gemeente). Door de verantwoordingsplicht worden gemeenten verplicht om het externe veiligheidsaspect mee te laten wegen bij het maken van ruimtelijke keuzes. Deze verantwoording is kwalitatief en bevat verschillende onderdelen die aan bod kunnen of moeten komen. Indien een verantwoording verplicht is, moet de veiligheidsregio in de gelegenheid worden gesteld om te adviseren over enkele onderdelen van deze verantwoordingsplicht.

2.3 Beleidsvisie Zaltbommel

Aanvullend op het rijksbeleid heeft gemeente Zaltbommel een beleidsvisie externe veiligheid opgesteld. Op 28 november 2013 is deze beleidsvisie door de gemeenteraad vastgesteld. In de beleidsvisie zijn ambities opgenomen over het (niet) toelaten van risicovolle activiteiten en bijzonder kwetsbare objecten binnen bepaalde gebieden of risicozones.

In verband met de wens om de beleidsvisie te actualiseren en gereed te maken voor de nieuwe inzichten die de Omgevingswet met zich meebrengt, wordt momenteel gewerkt aan een herziening van de beleidsvisie. Deze is inmiddels (nagenoeg) ambtelijk gereed. In dit EV-rapport voor bestemmingsplan De Wildeman III wordt geanticipeerd op de nieuwe inzichten en ambities uit die nieuwe beleidsvisie.

3 Relevante risicobronnen

3.1 Relevante transportroutes voor vervoer gevaarlijke stoffen

Het plangebied ligt niet binnen het invloedsgebied van een aangewezen basisnetroute voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Daarnaast worden de provinciale en gemeentelijke wegen nabij het plangebied niet aangemerkt als relevante transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het plangebied ligt tevens niet binnen het invloedsgebied van het spoortraject Meteren-Den Bosch, dat waarschijnlijk in de toekomst wordt aangewezen als een basisnetroute voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Dit in verband met de besluitvorming over het realiseren van een extra aftakking van de Betuweroute (de zuidwestboog bij Meteren).

Gezien het bovenstaande hoeft geen toetsing aan de normen voor het plaatsgebonden risico en geen verantwoording van het groepsrisico plaats te vinden.

3.2 Relevante buisleidingen

Binnen en nabij het plangebied liggen relevante buisleidingen, waarmee rekening moet worden gehouden bij het vaststellen van het bestemmingsplan. Het betreft:

- hogedruk aardgasleiding **W-531-10** (ten zuiden van het plangebied en ten noorden van de N322) met een diameter van 219 mm, een maximale werkdruk van 40 bar, een aan te houden belemmeringsstrook van 4 m aan weerszijden van de leiding, een 100% letaafstand op 50 meter en een 1% letaafstand (grens van het invloedsgebied) op 95 meter. Deze leiding ligt net buiten het plangebied, maar een deel van het plangebied ligt wel binnen de 1% en 100% letaafstanden;
- hogedruk aardgasleiding **W-531-04** (ten zuiden van het plangebied en ten noorden van de N322) met een diameter van 168 mm, een maximale werkdruk van 40 bar, een aan te houden belemmeringsstrook van 4 m aan weerszijden van de leiding, een 100% letaafstand op 40 meter en een 1% letaafstand (grens van het invloedsgebied) op 70 meter. Deze leiding ligt deels buiten en deels binnen het plangebied (in het oostelijke deel van het plangebied. Verder ligt een deel van het plangebied ook binnen de 1% en 100% letaafstanden;
- hogedruk aardgasleiding **A-527-05** (ten noordoosten op meer dan 170 meter van het plangebied) met een diameter van 457 mm, een maximale werkdruk van 66 bar, een aan te houden belemmeringsstrook van 5 m aan weerszijden van de leiding, een 100% letaafstand op 110 meter en een 1% letaafstand (grens van het invloedsgebied) op 245 meter. Deze leiding ligt buiten het plangebied, maar een deel van het plangebied ligt tussen de 1% en 100% letaafstand.

In onderstaande paragrafen wordt de invloed van deze hogedruk aardgasleidingen op het plangebied nader beschouwd.

3.2.1 Toetsingskader omgeving buisleidingen

Het externe veiligheidsbeleid voor de omgeving van relevante buisleidingen die bestemd zijn voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, is opgenomen in het Bevb en de bijbehorende Revb. Op grond van het Bevb moet getoetst worden aan de normen voor het plaatsgebonden risico. Ook moet een belemmeringsstrook worden opgenomen op de verbeelding voor zover deze ligt binnen het plangebied. In de planregels moeten daarnaast bouw- en gebruiksbeperkingen binnen deze belemmeringsstrook worden opgenomen overeenkomstig het gestelde in art. 14 van het Bevb.

Verder is een beperkte verantwoording altijd nodig bij het toelaten van (beperkt) kwetsbare objecten binnen een invloedsgebied. Een beperkte verantwoording houdt in dat moet worden ingegaan op de mogelijkheden voor de zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid, de hoogte van het groepsrisico en de personendichtheid binnen het

invloedsgebied. Een uitgebreide groepsrisicoverantwoording is alleen nodig indien ontwikkelingen kunnen plaatsvinden binnen de 100% letaliteitsgrens, waarbij:

- het groepsrisico hoger is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde en de toename van het groepsrisico groter is dan 10%, of
- het groepsrisico hoger is dan de oriëntatiewaarde.

Aanvullend op het rijksbeleid zijn de volgende ambities uit de huidige EV-beleidsvisie relevant:

- Bij nieuwe ruimtelijke besluiten of de herziening van een bestemmingsplan worden nog niet aanwezige 'bijzonder kwetsbare objecten' in beginsel niet toegelaten binnen de 100% letaliteitsgrens vanwege een calamiteit bij het transport van brandbare gassen door een hogedruk aardgasleiding.

3.2.2 Hogedruk aardgasleidingen W-531-04 en W-531-10

Plaatsgebonden risico

Uit de provinciale risicokaart en een eerder door ons uitgevoerde risicoberekening met het rekenprogramma Carola blijkt dat er geen PR 10^{-6} contour ligt buiten de leidingen W-531-04 en W-531-10. Dit betekent dat aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico wordt voldaan.

Belemmeringenstrook

Gelet op het gestelde in art. 14 van het Bevb is het noodzakelijk om een belemmeringenstrook tot 4 meter aan weerszijden van de hogedruk aardgasleidingen W-531-04 en W-531-10 op te nemen op de verbeelding voor zover deze ligt binnen het plangebied. In aanvulling daarop is het nodig om bouw- en gebruiksbeperkingen binnen deze belemmeringenstrook op te nemen in de planregels. Daarnaast wordt aanbevolen om de belemmeringenstrook niet binnen een bedrijfsbestemming te laten vallen, waardoor de kans op schade aan de leiding (door bouwactiviteiten) zo klein mogelijk is. De verbeelding voorziet hier inmiddels in.

Groepsrisico

Aangezien het plangebied gedeeltelijk binnen de invloedsgebieden van de leidingen ligt, hebben wij eerder een berekening van het groepsrisico uitgevoerd met behulp van het rekenprogramma Carola. De berekening is uitgevoerd op basis van een opgevraagd leidingenbestand en de personendichtheid binnen de invloedsgebieden (1% letaliteitsafstanden). In die berekening zijn de personen binnen de (geprojecteerde) bedrijven van De Wildeman I en II meegenomen. Uit die berekeningen met het rekenprogramma Carola bleek dat voor beide trajecten geen groepsrisico wordt berekend zonder en met het plan. Dit betekent dat het groepsrisico toen veel lager was dan de 0,1 maal de oriëntatiewaarde en dat toen geen uitgebreide verantwoording van het groepsrisico nodig was.

Ter hoogte van het plangebied (De Wildeman III) is binnen het invloedsgebied van de 2 leidingen alleen sprake van (geprojecteerde) bedrijfsbestemmingen op de bedrijventerreinen De Wildeman I, II en III en een bedrijfspand met bedrijfswoning aan de Jannestraat 2 te Hurwenen. Bij risicoberekeningen wordt binnen het invloedsgebied uitgegaan van een personendichtheid van 40 personen per hectare (met 100% aanwezigheid overdag en 0% aanwezigheid 's nachts). Voor de bedrijfswoning wordt uitgegaan van 2,4 personen per woning (met 50% aanwezigheid overdag en 100% aanwezigheid 's nachts).

Op basis van bovenstaande ervaring kunnen we stellen dat met de ontwikkeling van De Wildeman III het groepsrisico wederom (ruim) onder de 10% van de oriëntatiewaarde zal blijven, ook als wordt uitgegaan van een worstcase-benadering. Een nieuwe

risicoberekening heeft dan ook geen toegevoegde waarde. Op grond van het Bevb is wel nodig om in te gaan op de mogelijkheden voor de zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid. In hoofdstuk 4 wordt hier nader op ingegaan.

Toetsing ambities EV-beleidsvisie

Aan de ambitie om in beginsel geen "bijzonder kwetsbare objecten" toe te laten binnen de 100% letaliteitsafstand (c.q. een zone van 50 meter) vanaf de relevante buisleidingen kan worden voldaan door in de planregels te borgen dat het verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen niet wordt toegestaan binnen de 100% letaafstand (of een groter gebied).

Aangezien het bedrijventerrein wordt ontwikkeld voor in ieder geval 1 risicobedrijf, wordt geadviseerd om in de planregels te borgen dat binnen het gehele plangebied geen zeer kwetsbare gebouwen, bestemd voor groepen verminderd zelfredzame personen, worden toegelaten. Dit komt bovendien overeen met de gebiedsgerichte ambities voor bedrijventerreinentype A uit de EV-visie die momenteel in ontwikkeling is en geactualiseerd wordt.

3.2.3 Hogedruk aardgasleiding A-527-05

Plaatsgebonden risico

Uit de provinciale blijkt dat er geen PR 10-6 contour ligt buiten de leiding A-527-05. Dit betekent dat aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico wordt voldaan.

Belemmeringenstrook

Gelet op het gestelde in art. 14 van het Bevb is het noodzakelijk om een belemmeringenstrook tot 5 meter aan weerszijden van de hogedruk aardgasleiding op te nemen op de verbeelding voor zover deze ligt binnen het plangebied. Deze strook ligt echter niet binnen het plangebied.

Groepsrisico

Aangezien het plangebied slechts voor een klein deel over het buitenste deel van het invloedsgebied ligt, maar ruim buiten de 100% letaafstand, is hier geen uitgebreide verantwoording van het groepsrisico nodig. Er kan worden volstaan met een beperkte verantwoording.

In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de mogelijkheden voor de zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid.

Toetsing ambities EV-beleidsvisie

Voor de ontwikkeling binnen het invloedsgebied van gasleiding A-527-05, maar dus ruim buiten de 100% letaafstand, zijn geen ambities opgenomen in de EV-beleidsvisie van gemeente Zaltbommel.

3.3 Bevi-inrichtingen

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van het bedrijf Sachem en van Mainfreight. Deze bedrijven zijn zowel een Bevi-bedrijf als een Brzo-bedrijf. Daarnaast ligt het plangebied niet binnen het invloedsgebied van een ander Bevi-bedrijf of een daarmee vergelijkbaar risicobedrijf.

In onderstaande paragrafen wordt de invloed van Sachem en Mainfreight op het plangebied en de mogelijkheden voor de vestiging van een Bevi-inrichting (of daarmee vergelijkbaar risicobedrijf) nader beschouwd.

3.3.1 Toetsingskader Bevi-inrichtingen

Het landelijke externe veiligheidsbeleid bij de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen binnen aangewezen inrichtingen is vastgelegd in het Bevi en de bijbehorende Revi. Hierin zijn beperkingen gesteld aan het bouwen binnen PR 10^{-6} contouren. Daarnaast moet op alle verantwoordingselementen worden ingegaan wanneer (beperkt) kwetsbare objecten worden toegelaten binnen het invloedsgebied van een Bevi-inrichting.

Bij Brzo-inrichtingen moeten de PR 10^{-6} contouren en het groepsrisico zijn berekend met het rekenprogramma Safeti-NL (versie 8.3), waarbij wordt voldaan aan de Handleiding Risicoberekeningen Bevi (versie nr. 3.2).

Aanvullend op het rijksbeleid kunnen enkele ambities uit de EV-beleidsvisie relevant zijn:

- Een risicobedrijf, dat vergelijkbaar is met een Bevi-inrichting, en de omgeving daarvan worden op een gelijke wijze behandeld als een Bevi-inrichting en haar omgeving. Vergelijkbare risicovolle activiteiten zijn bijvoorbeeld het stallen/parkeren van een tankwagen met brandbaar gas;
- Bij nieuwe ruimtelijke besluiten of de herziening van een bestemmingsplan worden nog niet aanwezige 'bijzondere kwetsbare objecten' in beginsel niet toegelaten binnen de PR 10^{-8} contour (vanwege een Bevi-inrichting, waarbij het vrijkomen van toxische stoffen een relevant scenario is, met een maximum van 200 meter vanaf de relevante Bevi-activiteit);
- Op (overige) bedrijventerreinen wordt de uitbreiding of vestiging van Bevi-bedrijven niet toegestaan.
- Andere stationaire risicobronnen, geen Bevi-inrichting of daarmee vergelijkbaar zijnde, kunnen worden toegestaan onder de voorwaarde dat wordt voldaan aan relevante veiligheidsafstanden.
- Voor het bedrijf Sachem en haar directe omgeving geldt dat de relevante contour voor het plaatsgebonden risico (PR 10^{-6} contour) bij een toekomstige uitbreiding van Sachem niet buiten de gebiedsaanduiding "veiligheidszone-bevi", zoals aangegeven in bestemmingsplan Zaltbommel Van Voordenpark, mag komen te liggen.

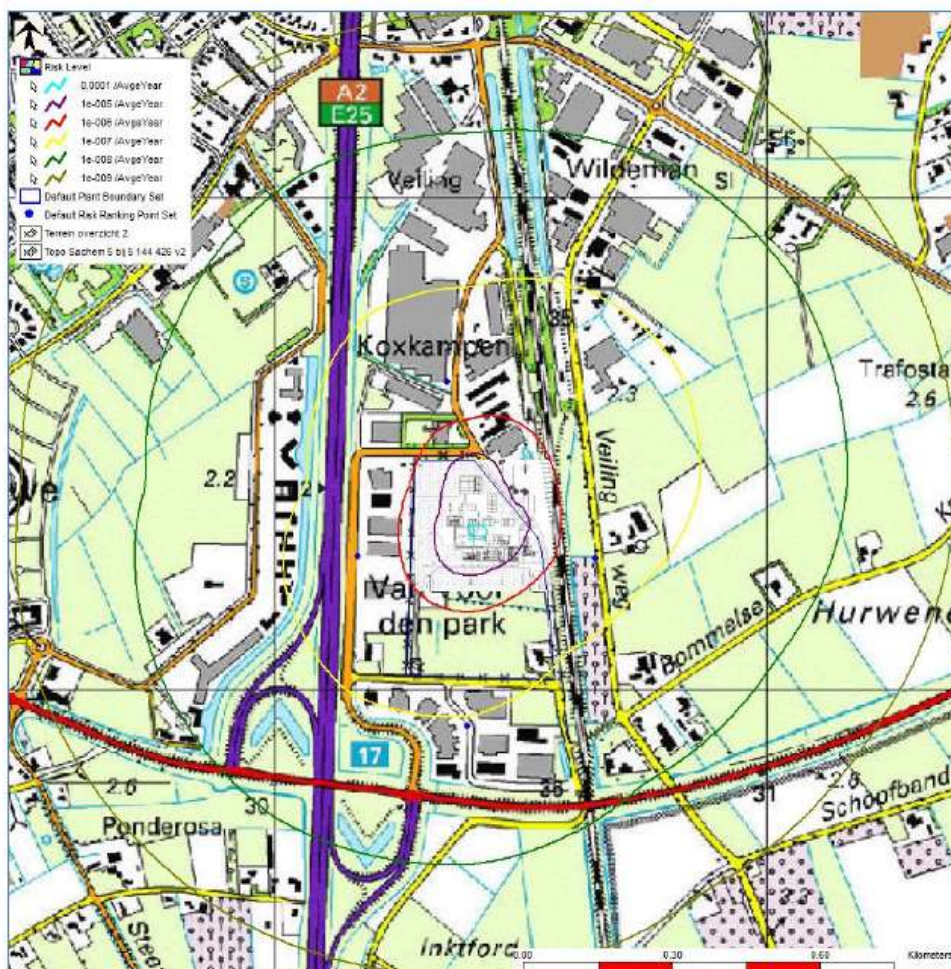
3.3.2 Sachem (Van Voordenpark 15 te Zaltbommel)

Sachem heeft een QRA met het rekenprogramma Safeti-NL (versie 6.54) laten opstellen ten behoeve van een omgevingsvergunning, die is verleend op 23 oktober 2015. De kwantitatieve Risico Analyse (QRA) in het kader van de aanvraag omgevingsvergunning (ten behoeve van het toepassen van losarmen ECH en AA, drukprocessen en bulkopslag) d.d. 15 december 2014 geeft aan waar de relevante risicocontouren voor het plaatsgebonden risico zijn gelegen en wat de hoogte is van het groepsrisico (zonder de ontwikkeling van De Wildeman II en III).

Plaatsgebonden risico

Uitgaande van de QRA d.d. 15 december 2014 ligt de maximale PR 10^{-6} contour vanwege Sachem niet over het plangebied. Dit betekent dat aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico wordt voldaan. Het plangebied ligt ruimschoots buiten deze risicocontour.

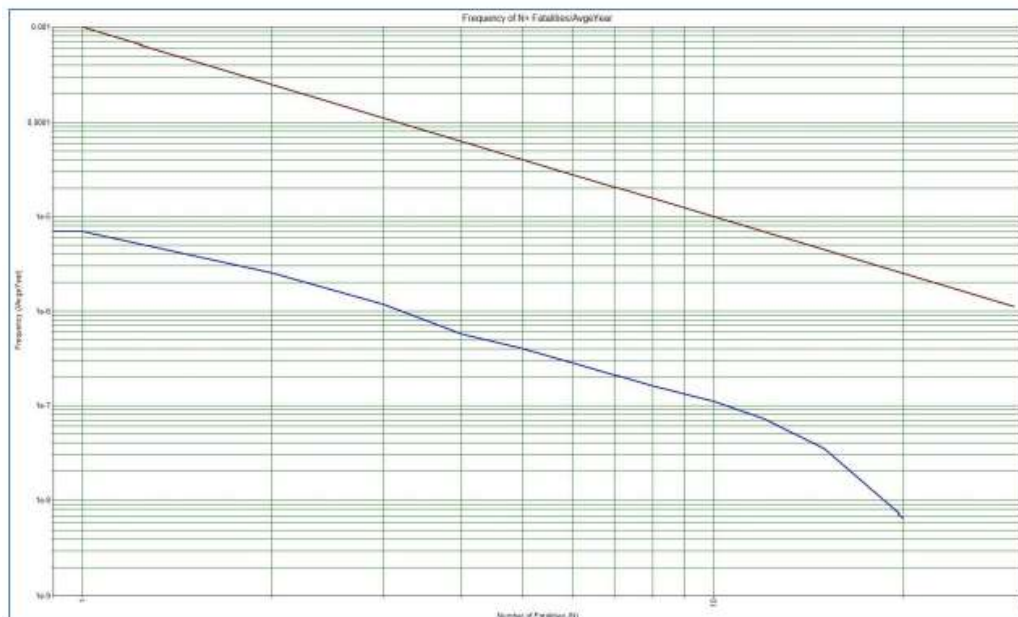
Aangezien het plangebied niet ligt binnen de gebiedsaanduiding "veiligheidszone-bevi", zoals aangegeven in bestemmingsplan "Zaltbommel Van Voordenpark", zal de PR 10^{-6} contour bij een toekomstige uitbreiding van Sachem ook niet over het plangebied komen te liggen.

Afbeelding 4: Plaatsgebonden risicocontouren Sachem vanwege vergunning d.d. 23 oktober 2015 conform actuele rekenmethodiek (weergegeven als een 10^{-4} , 10^{-5} , 10^{-6} , 10^{-7} , 10^{-8} en 10^{-9} contour).

Groepsrisico

Uit de QRA d.d. 15 december 2014 blijkt dat het invloedsgebied of de maximale 1% letaliteitsafstand ligt op meer dan 1 km (vanaf hal 3 en de chemicaliënloods) bij het vrijkomen van toxische stoffen onder specifieke weersomstandigheden (weerklasse F1,5), die in principe alleen 's nachts kunnen voorkomen. Het plangebied ligt op ca. 1200 meter vanaf deze risicobronnen, zodat het plangebied slechts voor een klein stukje ligt binnen dit invloedsgebied. De 1% letaliteitsafstanden bij de maatgevende weerklasse overdag (D5) reiken echter veel minder ver dan 1200 meter. Uit de QRA blijkt ook dat de PR 10^{-8} contour vanwege Sachem niet over het plangebied ligt. Bovendien neemt de personendichtheid door de vestiging van bedrijven binnen het plangebied in de nachtperiode niet of nauwelijks toe. Voor bedrijventerrein De Wildeman III wordt na ontwikkeling van het plan namelijk uitgegaan van een personendichtheid van 40 personen per hectare met 100% aanwezigheid overdag en 0% aanwezigheid 's nachts, maar kan lokaal ook hoger zijn. Hierdoor mag worden verwacht dat een toename van de personendichtheid binnen het plangebied door de vestiging van bedrijven gezien de afstand geen invloed heeft op de hoogte van het groepsrisico, dat is berekend in de QRA d.d. 15 december 2014. In onderstaande figuur is het berekende groepsrisico (GR) als een FN-curve weergegeven.

Afbeelding 5: Groepsrisico Sachem vanwege vergunning d.d. 23 oktober 2015 en personendichtheid (op grond van vigerende bestemmingsplannen) binnen het invloedsgebied

Uit deze grafiek blijkt dat de hoogte van het groepsrisico ruimschoots lager is dan (0,1 maal) de oriëntatiewaarde van het groepsrisico. Gelet op bovengenoemde overwegingen zal het groepsrisico door de ontwikkeling van De Wildeman III niet toenemen.

In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de verschillende verantwoordingselementen.

Toetsing ambities EV-visie

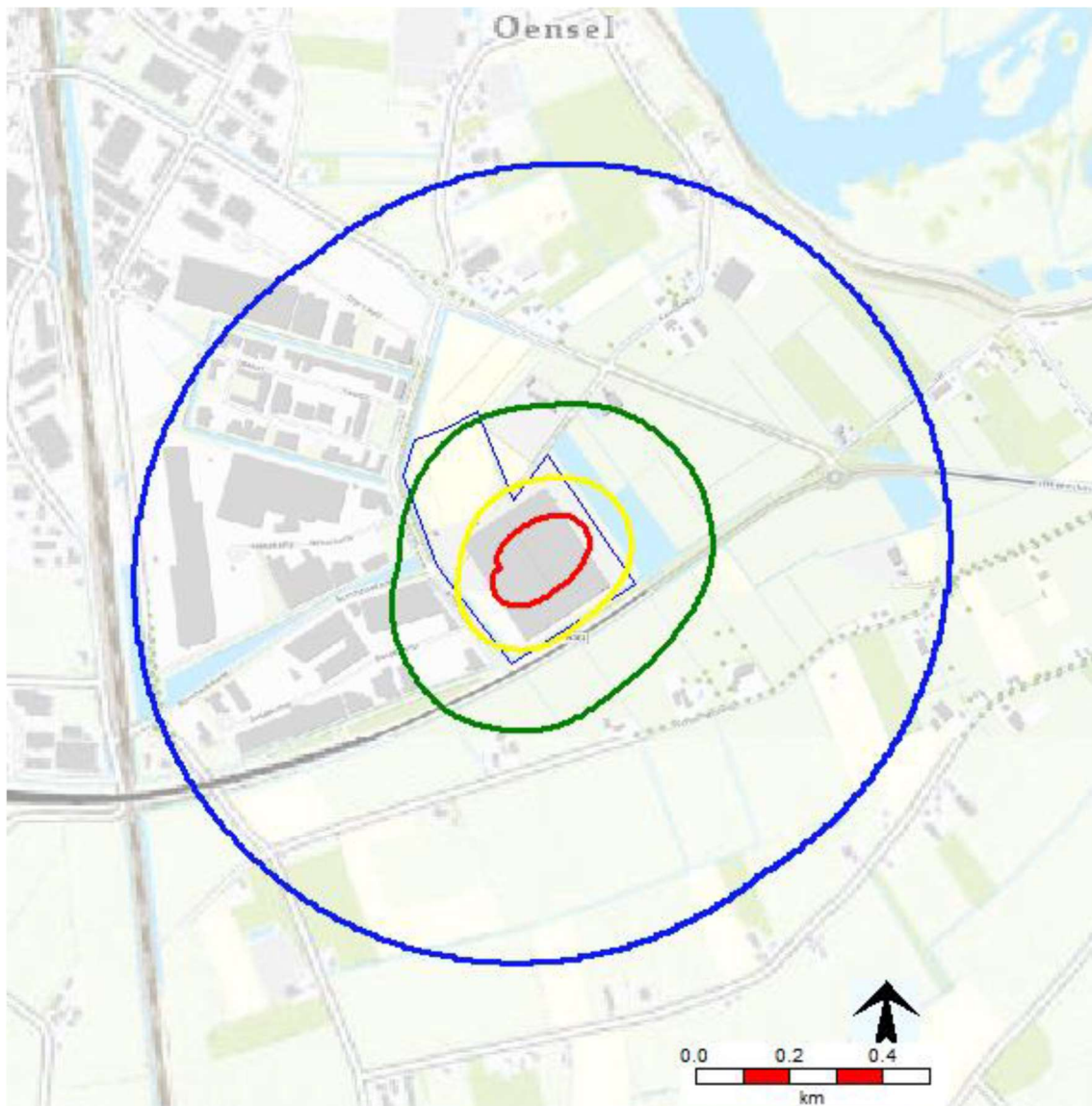
Aan de ambitie om in beginsel geen "bijzonder kwetsbare objecten" toe te laten binnen de 200 meter zone vanaf Sachem wordt voldaan, omdat het plangebied is gelegen op meer dan 200 meter van het bedrijf.

3.3.3 Mainfreight (Wildemanweg 2 en 4 te Zaltbommel)

Voor Mainfreight is door Royal HaskoningDHV een QRA uitgevoerd met het rekenprogramma Safeti-NL (versie 8.3). Hierbij is de in 2018 vergunde situatie (oprichtingsvergunning verleend op 6 november 2018), met een aanpassing van de populatiegegevens, doorgerekend. Conservatief is uitgegaan van volledige aanwezigheid in de dag- én nachtperiode binnen de beoogde bedrijven op De Wildeman III. De QRA geeft aan waar de relevante risicocontouren voor het plaatsgebonden risico zijn gelegen en wat de hoogte is van het groepsrisico (inclusief de ontwikkeling van De Wildeman III).

Plaatsgebonden risico

Uitgaande van de QRA van 19 januari 2022 ligt de maximale PR 10^{-6} contour vanwege Mainfreight binnen de eigen inrichtingsgrens, dus niet over het plangebied van De Wildeman III. Dit betekent dat aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico wordt voldaan.

Afbeelding 6: Plaatsgebonden risicocontouren Mainfreight, op basis van vergunning van 6 november 2018, conform actuele rekenmethodiek (weergegeven als 10^{-6} (rood), 10^{-7} (geel), 10^{-8} (groen) en 10^{-30} (blauw) contour).

Groepsrisico

Uit de QRA van 19 januari 2022 blijkt dat het invloedsgebied of de maximale 1% letaliteitsafstand ligt op minder dan 900 m (vanaf de opslag van gevaarlijke stoffen bij het vrijkomen van toxische stoffen onder specifieke weersomstandigheden (weerklassen F1,5), die in principe alleen 's nachts kunnen voorkomen. Het plangebied volledig binnen dit invloedsgebied.

Uit de QRA blijkt dat de hoogte van het groepsrisico wordt berekend op minder dan 10 slachtoffers. Er is dan ook geen sprake van een groepsrisico. Hierdoor is voor bestemmingsplan De Wildeman III geen verantwoording van het groepsrisico aan de orde.

Toetsing ambities EV-visie

Aan de ambitie om in beginsel geen "bijzonder kwetsbare objecten" toe te laten binnen de 200 meter zone vanaf Mainfreight wordt voldaan, doordat in de planregels is bepaald

dat het verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen beschouwd wordt als strijdig gebruik binnen de bestemming "Bedrijventerrein - 4".

3.3.4 Nieuwvestiging van Bevi-bedrijven (en daarmee vergelijkbare bedrijven)

Het plan voorziet in principe niet in de vestiging van nieuwe Bevi-bedrijven of daarmee vergelijkbare risicobedrijven, met uitzondering van 1 bedrijf. Dit bedrijf is op grond van de planregels wel toegestaan.

Voor dit bedrijf, Guliker gas- en oliehandel BV dat nu nog is gevestigd in Nieuwaal, is een QRA opgesteld om de impact van de risicovolle bedrijfsactiviteiten te bepalen. Het gaat hier om de stalling van twee propaangastankwagens en de opslag van propaangasflessen.

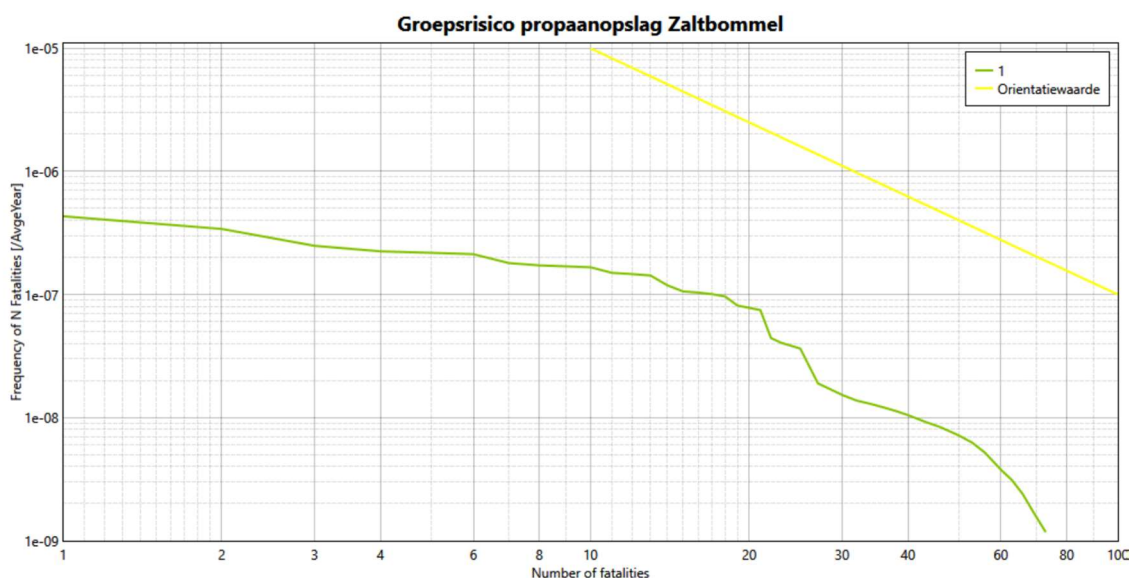
Gegevens betreffende het aantal personen dat hier aanwezig kan zijn, zijn verkregen met de BAG populatieservice. Deze zijn aangevuld met het nog te ontwikkelen bedrijventerrein. Voor dit bedrijventerrein is in de QRA uitgegaan van 40 personen per hectare overdag (8:00 tot 18:30 uur) en 4 personen per hectare 's nachts (18:30 tot 8:00 uur).

Plaatsgebonden risico

Uitgaande van de QRA van 12 augustus 2021 ligt de maximale PR 10^{-6} contour vanwege Guliker op 12 meter rond de gasflessenopslag. Deze contour moet binnen de grens van het bedrijfsterrein vallen. Daarmee zullen dan geen (beperkt) kwetsbare objecten van derden zich bevinden binnen deze contour, waardoor aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico wordt voldaan.

Groepsrisico

Uit de genoemde QRA blijkt verder dat het invloedsgebied of de maximale 1% letaliteitsafstand ligt op 186 meter (vanaf een gestalde propaangastankwagen). Het maatgevende (worst-case) scenario voor dit invloedsgebied is het instantaan falen van de tankauto's.

Afbeelding 7: Groepsrisico Guliker, conform actuele rekenmethodiek

In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de verschillende verantwoordingselementen.

Toetsing ambities EV-visie

Aan de ambitie om alleen op het zuidelijke deel (Hoven 3 en 4) van bedrijventerrein nieuwvestiging van Bevi-bedrijven of daarmee vergelijkbare risicobedrijven toe te staan, wordt niet voldaan. Deze ambitie is opgenomen in de nog vigerende Beleidsvisie externe veiligheid Gemeente Zaltbommel 2014 – 2018. Momenteel wordt een geactualiseerde versie van de beleidsvisie ontwikkeld, waarin nieuwe risicovolle inrichtingen onder voorwaarden worden toegestaan op bedrijventerreinen, zoals De Wildeman III. Deze voorwaarden zijn uitgewerkt in hoofdstuk 4 van dit rapport. Daarmee wordt geanticipeerd op het toekomstige beleid.

3.4 Overige stationaire risicobronnen

Binnen het plangebied bevinden zich geen stationaire risicobronnen, waarbij op grond van het Vuurwerkbesluit en Activiteitenbesluit veiligheidsafstanden moeten worden aangehouden tot aanwezige objecten van derden (woningen, kwetsbare objecten, beperkt kwetsbare objecten en/of specifiek kwetsbare objecten).

Uitgaande van de ambities in de EV-beleidsvisie wordt de vestiging van stationaire risicobronnen (niet zijnde Bevi-bedrijven en daarmee vergelijkbare bedrijven) overigens wel toegestaan, onder de voorwaarde dat wordt voldaan aan de relevante veiligheidsafstanden.

Uitgaande van de milieuregels in het Activiteitenbesluit kunnen veiligheidsafstanden van deze overige stationaire risicobronnen liggen over een perceel van derden. Bij het vestigen van zo'n risicobron, mag de veiligheidsafstand echter niet komen te liggen over een op dat moment aanwezige (beperkt) kwetsbaar object. Voor De Wildeman III kan vervolgens nog wel een knelpunt ontstaan, namelijk in de situatie dat een (nog niet gerealiseerd) geprojecteerd (beperkt kwetsbaar object van derden binnen een veiligheidsafstand komt te liggen en dit object daadwerkelijk wordt gebouwd. In dat geval moet het knelpunt worden opgelost door de inrichtinghouder van de risicobron. Dit is mogelijk door verplaatsing van de risicobron of het toepassen van brandbeschermende voorzieningen.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt daarom geadviseerd om in planregels te borgen dat een aan te houden veiligheidsafstand (tot een (beperkt) kwetsbaar object van een meldingsplichtige activiteit met EV-risico's) niet over een perceel van derden komt te liggen. Een uitzondering geldt voor een perceel met groen-, water- of verkeersbestemming.

Op grond van het Vuurwerkbesluit mag de veiligheidsafstand bij vestiging van een vuurwerkverkooppunt in principe niet verder reiken dan de bestemmingsgrens van een perceel van derden. Hierdoor kan geen knelpunt ontstaan door vestiging van een (beperkt) kwetsbaar object binnen de veiligheidsafstand van een vuurwerkverkooppunt. Het opnemen van aanvullende planregels is daarom niet nodig.

4 Verantwoordingselementen groepsrisico

4.1 Inleiding

In hoofdstuk 3 is gedeeltelijk al ingegaan op de verplichte verantwoordingselementen voor het groepsrisico, namelijk:

- de personendichtheid in de huidige en nieuwe situatie binnen het invloedsgebied van Sachem, Mainfreight, Guliker en 3 relevante buisleidingen, en
- de omvang van het groepsrisico in de huidige en nieuwe situatie in relatie tot de oriëntatiewaarde als gevolg van bovengenoemde risicobronnen.

Daarnaast moet worden ingegaan op de verplichte verantwoordingselementen uit het Bevi in verband met het toelaten van (beperkt) kwetsbare objecten binnen het invloedsgebied van Sachem en Mainfreight en in verband met het toelaten van een nieuwe, met een Bevi-vergelijkbare, inrichting binnen het plangebied. Het gaat om de volgende elementen:

- de mogelijkheden en de voorgenomen maatregelen ter beperking van het groepsrisico bij een relevante risicobron;
- de mogelijkheden en de voorgenomen maatregelen ter beperking van het groepsrisico in het ruimtelijk besluit;
- de voor- en nadelen van andere mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico (alternatieve locaties).

Uit de analyse in hoofdstuk 3 blijkt dat in relatie tot Sachem, Mainfreight, Guliker en de hogedruk aardgasleidingen ook ingegaan moet worden op:

- de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval (bestrijdbaarheid), en
- de mogelijkheden van personen om zich in veiligheid te brengen (zelfredzaamheid).

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) moet in de gelegenheid worden gesteld om over deze mogelijkheden te adviseren. Onderstaand hebben we op basis van eerdere vergelijkbare situaties al een conceptuitwerking opgenomen van de aspecten zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid, maar nog zonder het formele advies van de VRGZ. Dit formele advies zal in de volgende fase van het bestemmingsplan worden verwerkt.

Hieronder wordt nader ingegaan op de verschillende verantwoordingselementen.

4.2 Personendichtheid binnen invloedsgebieden

De personendichtheid is geïnventariseerd op basis van vigerende bestemmingsplannen en kentallen, die zijn opgenomen in de Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico. Voor bedrijventerrein De Wildeman III wordt uitgegaan van een personendichtheid van 40 personen per hectare met 100% aanwezigheid overdag en 0% aanwezigheid 's nachts. In de QRA van Guliker is rekening gehouden met een worstcase-benadering met 4% aanwezigheid in de nachtperiode. Deze personendichtheid kan overigens lokaal ook hoger zijn.

4.3 Omvang groepsrisico

In hoofdstuk 3 is aangegeven wat de omvang van het groepsrisico (GR) is in relatie tot de oriëntatiewaarde in de huidige en nieuwe situatie vanwege Sachem, Mainfreight en Guliker en enkele hogedruk aardgasleidingen.

Door het plan neemt het GR vanwege Sachem en de hogedruk aardgasleidingen nabij het plangebied niet toe. Ten gevolge van Mainfreight is geen groepsrisico (met 10 slachtoffers of meer) berekend. Daarnaast is het groepsrisico vanwege Sachem, Guliker

en de hogedruk aardgasleidingen in de nieuwe situatie ruimschoots lager dan (0,1 maal) de oriëntatiewaarde.

4.4 Mogelijkheden bij de bron ter beperking van het groepsrisico

Gelet op de QRA d.d. 15 december 2014 en beoordeling van de hoogte van het groepsrisico is sprake van een laag groepsrisico vanwege (de omgeving van) Sachem en neemt het groepsrisico niet toe, waardoor er geen aanleiding is om in te gaan op mogelijkheden bij de bron die het groepsrisico beperken.

Omdat er geen groepsrisico is berekend als gevolg van de activiteiten bij Mainfreight is er ook geen aanleiding om hiervoor maatregelen bij de bron te overwegen.

Ten aanzien van de nieuwvestiging van Guliker zijn redelijkerwijs geen maatregelen aan de bron te treffen ter beperking van het te berekenen groepsrisico. Door bij de inrichting van het bedrijf rekening te houden met interne veiligheidsafstanden, zoals opgenomen in PGS 15 en 19, kunnen de risico's met gevaarlijke stoffen en de impact op de omgeving zo veel mogelijk worden voorkomen. Dit wordt in de omgevingsvergunning milieu nader uitgewerkt.

4.5 Mogelijkheden in plangebied ter beperking van het groepsrisico

Aangezien een toename van de personendichtheid binnen het plangebied geen noemenswaardige invloed heeft op de hoogte van het groepsrisico vanwege (de omgeving van) Sachem en Mainfreight, is er geen aanleiding om in te gaan op mogelijkheden in het plangebied die het groepsrisico beperken.

Voor Guliker geldt de voorwaarde dat de contour voor het plaatsgebonden risico (PR 10-6) niet over de grens van het eigen perceel mag komen. Daarnaast wordt geadviseerd om bedrijven met een hoge personendichtheid en -aantallen niet toe te staan binnen het plangebied (strijdig gebruik).

4.6 Voor- en nadelen van andere mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico

Aangezien een toename van de personendichtheid binnen het plangebied geen invloed heeft op de hoogte van het groepsrisico vanwege (de omgeving van) Sachem en Mainfreight, is er geen aanleiding om in te gaan op de voor- en nadelen van andere mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico.

Voor Guliker: zie het gestelde bij 4.5.

4.7 Rampenbestrijding en zelfredzaamheid

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft nog niet geadviseerd over de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en zelfredzaamheid. Vooruitlopend op een advies van de Veiligheidsregio wordt hieronder alvast ingegaan op deze onderwerpen. Het nog te ontvangen advies van de VRGZ kan aanleiding zijn om onderstaande paragrafen (4.7.1 en 4.7.2) in een latere fase van de bestemmingsplanprocedure nog aan te passen of aan te vullen.

4.7.1 Rampenbestrijding

Voor een adequate incidentbestrijding door de hulpdiensten is zowel een goede bereikbaarheid van het plangebied als voldoende bluswater in en nabij het plangebied van belang.

Een goede bereikbaarheid kan worden bewerkstelligd door een zodanige wegenstructuur dat het bedrijventerrein en (in ieder geval) de percelen die liggen binnen het invloedsgebied van de hogedruk aardgasleidingen tweezijdig benaderd kunnen worden. Het biedt de mogelijkheid om bij blokkade van één route toch bij een incident te kunnen

komen. Verder biedt het de mogelijkheid om bij een brand altijd het incident te benaderen zonder door de rook te hoeven rijden.

Daarnaast kan de Veiligheidsregio aangeven of er voldoende bluswatervoorzieningen in en nabij het plangebied aanwezig zijn. Op grond van de eisen in het Bouwbesluit 2012 kan waarschijnlijk worden bewerkstelligd dat voldoende en geschikte blus- en koelwatervoorzieningen worden gerealiseerd.

Verder zal de inzet van brandweer bij de bestrijding van een incident op het terrein van Sachem of Mainfreight, waarbij toxische stoffen vrijkomen en bij westenwind het plangebied bereiken, gericht zijn op het beperken van of voorkomen van effecten bij de bron. De brandweer richt zich dan niet op het bestrijden van gevolgen in of nabij het plangebied.

Ten aanzien van Guliker zal de inzet van de brandweer gericht zijn op het blussen van een omgevingsbrand en/of het koelen van de tankwagens. Hiervoor moet veel water beschikbaar zijn, minimaal dan 90 m³/uur. Dit overstijgt de eisen uit Bouwbesluit 2012, maar is wel binnen het plan te realiseren.

Calamiteiten met hogedruk aardgastransportleidingen doen zich alleen voor als een leiding beschadigd raakt en gas ontsnapt. Een fakkelbrand is daarbij het maatgevende scenario. Bestrijding van deze gasontsnapping door de hulpdiensten is niet mogelijk. In een dergelijke situatie zal de leidingbeheerder (De Gasunie) de leiding zo spoedig mogelijk inblokken (afsluiten). Na dit inblokken zal echter nog geruime tijd gas vrij blijven komen. Bij ontsteking leidt dit tot een fakkelbrand. De inzet van de hulpdiensten zal dan gericht zijn op het voorkomen en bestrijden van secundaire branden.

4.7.2 Zelfredzaamheid

Actieve risicocommunicatie naar werknemers in het plangebied draagt bij aan hun mogelijkheden om mogelijke gevaren juist in te schatten. Eerder is er een campagne geweest om medewerkers en bedrijfshulpverleningsorganisaties op bedrijventerrein De Wildeman te wijzen op externe veiligheidsrisico's en het handelingsperspectief. Geadviseerd wordt om risicocommunicatie naar (nieuwe) bedrijven op De Wildeman III ook actief op te pakken, bijvoorbeeld door:

- een campagne om medewerkers en/of bhv-ers te wijzen op externe veiligheidsrisico's en het handelingsperspectief en/of
- nieuwe bedrijven te verzoeken om een paragraaf 'externe veiligheid' in interne (en verplichte) evacuatieplannen op te nemen.

Dit onderdeel kan echter niet geborgd worden in het bestemmingsplan.

Bij het vrijkomen van toxische stoffen (in geval van een incident bij Sachem of Mainfreight) en bij een calamiteit met brandbare stoffen (Guliker), is het belangrijk dat de aanwezigen in het plangebied worden geïnformeerd hoe te handelen bij dat incident. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde waarschuwings- en alarmeringspalen (WAS-palen) of NL-alert.

Bij het vrijkomen van toxische stoffen is het van belang dat dergelijke stoffen zo min mogelijk in bouwwerken doordringen. Dit gevaar kan beperkt worden door nieuwe bouwwerken, voor zover deze worden voorzien van luchtbehandelingsinstallaties, uit te rusten met een mogelijkheid om deze installatie snel uit te schakelen. Dit kan worden bereikt door een mogelijkheid voor het stellen van nadere eisen in de planregels op te nemen ten behoeve van het treffen van dergelijke voorzieningen (bij nieuwbouw of verbouw van een gebouw).

Bij een (dreigende) calamiteit met brandbare stoffen is het advies om te vluchten van de risicobron af, maar ook schuilen in een gebouw biedt in eerste instantie voldoende bescherming voor personen in het plangebied. In het plangebied zijn voldoende mogelijkheden aanwezig om relevante adviezen tijdig op te volgen.

Bij een (dreigende) fakkelbrand ten gevolge van een beschadiging en breuk van een hogedruk aardgasleiding is het van belang dat werknemers die zich bevinden binnen de 1% letaliteitsafstand tijdig worden gewaarschuwd. Normaliter gebeurt dit door het in werking stellen van het WAS (Waarschuwings- en alarmsysteem) of NL-alert. Een fakkelbrand is echter ook zichtbaar, hoorbaar en de hittestraling is duidelijk voelbaar voor aanwezigen, waardoor de effectieve strategie voor zelfredzaamheid door aanwezigen juist kan worden ingeschat. Bij het genoemde incidentscenario (binnen de 1% letaliteitsafstand) is het advies om te vluchten van de risicobron af, maar ook schuilen in een gebouw (buiten een 100% letaliteitsafstand) biedt in eerste instantie voldoende bescherming voor personen in het plangebied.

Daarom wordt aanbevolen om:

- in het plan te borgen dat bestemmingen met een relatief hoge personendichtheid (bijv. onzelfstandige kantoren met een bvo groter dan 1500 m²) niet of slechts onder voorwaarden worden toegelaten binnen de 100% letaafstand van de hogedruk aardgasleidingen (of een groter gebied);
- in het plan te borgen dat een zodanige wegenstructuur wordt aangelegd dat ontvluchting vanuit percelen binnen de 1% letaliteitsafstand van de hogedruk aardgasleidingen in de juiste richting mogelijk is;
- een mogelijkheid voor het stellen van nadere eisen in de planregels op te nemen ten behoeve van het realiseren van vluchtdeuren (bij nieuwbouw of verbouw van een gebouw binnen de 1% letaafstand vanaf de hogedruk aardgasleidingen), die zijn afgekeerd van de hogedruk aardgasleidingen.

4.7.3 Voorwaarden uit de ambities van de nieuwe/toekomstige EV-visie voor het toelaten van Guliker:

4.7.3.1: Er is sprake zijn van een zwaarwegend belang voor de realisatie:

In dit geval is er sprake van de verplaatsing van een bestaande activiteit met EV-risico's op ongunstige locatie (nabij de woonomgeving van Nieuwaal) naar een locatie die gunstiger is gelegen. Daarmee wordt die ongunstige situatie opgeheven en is er sprake van een zwaarwegend belang.

De ongunstige situatie heeft onder andere te maken met de ligging nabij de woonomgeving van Nieuwaal. Daarnaast is daar sprake van een ongunstige aan- en afvoer van tankwagens met brandbare gassen, dicht langs bebouwing met woningen en bedrijven. Tot slot zijn daar de mogelijkheden voor de bestrijdbaarheid bij een calamiteit met de gevaarlijke stoffen zeer beperkt. Deze mogelijkheden zijn redelijkerwijs ook niet beter te maken door het treffen van maatregelen of voorzieningen. Dit is uitgebreid met de VRGZ besproken.

4.7.3.2: Beoordelingsprincipes voor toelaten van activiteiten met EV-risico's

Bij het ontwerpen van gebouwen, het inrichten van de omgeving en/of het toelaten van (nieuwe of uitbreiding van bestaande) activiteiten met externe veiligheidsrisico's gelden de volgende principes:

a. Participatie en communicatie (over risico's) vanaf de initiatieffase tot en met de gebruiksfase

Voor het toelaten van Guliker is een QRA opgesteld, om de te verwachten risico's in beeld te brengen. Dit rapport is als bijlage aan de toelichting van dit bestemmingsplan gekoppeld. Daarmee is de inhoud van het rapport openbaar.

Inmiddels zijn de ODR en de VRGZ bij dit bestemmingsplan betrokken. Daarnaast zal de gemeente als initiatiefnemer voor het plan vorm geven aan het participatieproces waarbij belanghebbenden zoals omwonenden vroegtijdig worden geïnformeerd over het initiatief, de EV-risico's en mogelijke maatregelen. De belangen en visie van de belanghebbenden worden in de uitwerking van het initiatief meegenomen.

b. Voorkom of beperk de risico's:

Onderzocht is in hoeverre zinvolle bronmaatregelen ter voorkoming of beperking van het risico kunnen worden getroffen. Zie hiervoor paragraaf 4.4.

Het bestemmingsplan gaat uit van de vestiging van 1 risicobedrijf. Andere risicobedrijven zijn niet of slechts met een omgevingsvergunning met een ruimtelijke onderbouwing toegestaan. In het kader van die vergunningverlening kan dan worden beoordeeld in hoeverre een nieuw risicobedrijf kan worden toegelaten.

c. Houd afstand tot de risicobron:

Onder Omgevingswet moet niet alleen rekening worden gehouden met PR 10-6 contouren en veiligheidsafstanden, maar ook met soms grote aandachtgebieden waarbinnen mensen niet voldoende veilig zijn bij worst-case scenario's en beperkingen kunnen gelden voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Volgens de QRA voor Gulliker ligt de PR 10-6 contour binnen het eigen perceel. De afstanden tot brand- en explosieaandachtsgebieden liggen echter op meer dan respectievelijk 60 en 160 meter vanaf de stallingsplaatsen. Gelet op de aard van en kans op effecten van de relevante EV-scenario's adviseren wij om een minimale afstand aan te houden van 60 m tot woningen Bommelsekade 1 en Jannestraat 2 en andere (geprojecteerde) kwetsbare objecten. Door deze afstand aan te houden tot die gebouwen, wordt in ieder geval voldaan aan de 60 meter die overeenkomt met het brandaandachtsgebied vanaf een grote stationaire propaangastank.

Daarnaast adviseren wij om te borgen dat:

- een PR 10-6 contour niet mag liggen over een perceel van derden, niet zijnde een perceel met groen-, water- of verkeersbestemming;
- een perceel van derden, niet zijnde een perceel met groen-, water- of verkeersbestemming, ligt op meer dan 20 en 15 meter vanaf respectievelijk een stalling van tankwagens en opslagplaats met gasflessen;

d. Beperk de (toename) omvang en dichtheid van de bevolking:

Onderzocht wordt in hoeverre zinvolle maatregelen kunnen worden getroffen om het aantal doorgaans aanwezige personen of de tijd dat die aanwezig zijn in (zeer) kwetsbare gebouwen of locaties kunnen worden beperkt. Indien zinvolle maatregelen mogelijk en haalbaar zijn, worden deze getroffen. Als het groepsrisico verwaarloosbaar is, is onderzoek naar maatregelen niet zinvol.

e. Ontwerp bouwwerken en omgeving die bescherming bieden en snel te verlaten zijn:

Ter bescherming van personen in (zeer) (beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties binnen een brand- of explosieaandachtsgebied is een nadere eis-bepaling voor Burgemeester en wethouders opgenomen in de planregels.

Daarmee kunnen de mogelijkheden om de gebouwen binnen het plangebied veiliger te ontvluchten worden geoptimaliseerd. Indien zinvolle maatregelen mogelijk en haalbaar zijn, kunnen deze als nadere eis, in samenspraak met de veiligheidsregio, worden voorgeschreven.

f. De omgeving maakt snel en effectief optreden van de hulpdiensten mogelijk:

P.M. Nadere invulling door Veiligheidsregio

g. Toepassen aanvullende bouwkundige maatregelen (via aanwijzing voorschriftengebied):

P.M.

Conclusie

De uitwerking van de bovenstaande beoordelingsprincipes leidt er toe dat overwogen kan worden dat het toelaten van een Bevi-vergelijkbare inrichting onder de genoemde voorwaarden en in de beoogde uitvoering kan worden geaccepteerd.

5 Conclusies en aanbevelingen

Op basis van het voorgaande wordt het volgende samengevat, geconcludeerd en aanbevolen:

- a. Binnen en nabij het plangebied liggen verschillende risicobronnen, waarmee rekening moet worden gehouden bij het vaststellen van het bestemmingsplan. Het betreft:
 - een drietal hogedruk aardgasleidingen ten noorden van de N322 en ten noordoosten van het plangebied. 1 van de leidingen ligt voor een klein deel binnen het plangebied;
 - Brzo-bedrijven Sachem en Mainfreight.Deze bronnen veroorzaken risico's die worden aangeduid als externe veiligheidsrisico's.
Binnen het plangebied is de vestiging van 1 risicobedrijf voorzien. Het betreft Guliker gas- en oliehandel BV., dat te vergelijken is met een Bevi-inrichting en dus ook als zodanig wordt behandeld.
- b. Het plangebied ligt niet binnen de PR 10^{-6} contouren van bovenstaande risicobronnen. Hierdoor wordt voldaan aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico.
- c. Het groepsrisico (vanwege Sachem, Mainfreight en de hogedruk aardgasleidingen) neemt door het plan niet toe. Daarnaast is het groepsrisico vanwege Sachem en de hogedruk aardgasleidingen in de nieuwe situatie ruimschoots lager dan (0,1 maal) de oriëntatiewaarde. Vanwege Mainfreight kan geen groepsrisico worden berekend, waarbij 10 of meer slachtoffers vallen.
- d. Het is niet nodig om mogelijke maatregelen ter beperking van het groepsrisico vanwege Sachem en de gasleidingen te beschouwen, omdat het groepsrisico niet toeneemt door het plan.
- e. Tot 4 meter aan weerszijden van de hogedruk aardgasleidingen W-531-4 en W-531-10 moet een belemmeringenstrook worden opgenomen op de verbeelding voor zover deze ligt binnen het plangebied. In aanvulling daarop is het nodig om bouw- en gebruiksbeperkingen binnen deze belemmeringenstrook op te nemen in de planregels. Daarnaast wordt aanbevolen om geen bedrijfsbestemming binnen de belemmeringenstrook te laten vallen.
- f. Gelet op het gestelde in de beleidsvisie EV wordt aanbevolen om in de planregels te borgen dat binnen het plangebied allen het beoogde risicobedrijf (Guliker) wordt toegelaten en dat andere nieuwe Bevi-bedrijven of daarmee vergelijkbare risicobedrijven zich alleen mogen vestigen onder voorwaarden en met een omgevingsvergunning handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening.
- g. Aanbevolen wordt om te borgen dat het verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen niet wordt toegestaan binnen het plangebied.
- h. Het groepsrisico moet beperkt worden verantwoord vanwege Sachem, omdat het plangebied binnen het invloedsgebied van dit risicobedrijf ligt. Daarnaast moet een beperkte verantwoording van het groepsrisico vanwege de hogedruk aardgasleidingen plaatsvinden, omdat het groepsrisico lager is dan 10% van de oriëntatiewaarde. Hiervoor kan het gestelde in hoofdstuk 4 van dit EV-rapport worden gebruikt, aangevuld met het advies van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.
- i. Aanbevolen wordt om de Veiligheidsregio in de gelegenheid te stellen om te adviseren over de mogelijkheden voor de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid in geval van een zwaar ongeval op het terrein van Sachem, Mainfreight en Guliker en als gevolg van een beschadiging en breuk van een nabijgelegen hogedruk aardgasleiding.

Ter bevordering van de zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid wordt aanbevolen om in ieder geval:

- door de veiligheidsregio te laten beoordelen of er voldoende en geschikte bluswatervoorzieningen worden gerealiseerd;
- te borgen dat een zodanige wegenstructuur binnen het plangebied wordt aangelegd dat (in ieder geval) de percelen, die liggen binnen het invloedsgebied van de hogedruk aardgasleidingen, tweezijdig door hulpdiensten benaderd kunnen worden en voor ontvluchting (in de juiste richting) kunnen worden gebruikt;
- een mogelijkheid voor het stellen van nadere eisen in de planregels op te nemen voor het treffen van voorzieningen waardoor een luchtbehandelingsinstallatie centraal kan worden afgesloten;
- een mogelijkheid voor het stellen van nadere eisen in de planregels op te nemen voor het realiseren van vluchtdeuren, die zijn afgekeerd van de hogedruk aardgasleidingen;
- in het plan te borgen dat bestemmingen met een relatief hoge personendichtheid niet of slechts onder voorwaarden worden toegelaten binnen het plangebied;
- risicocommunicatie naar (nieuwe) bedrijven op De Wildeman III actief op te pakken. Dit onderdeel kan echter niet geborgd worden in het bestemmingsplan.

j. De belangrijkste argumenten om het groepsrisico ten gevolge van de belangrijke risicobronnen en beoogde ontwikkelingen binnen het plangebied verantwoord te achten zijn:

- Het groepsrisico neemt niet of niet noemenswaardig toe ten gevolge van het plan;
- Uit oogpunt van zelfredzaamheid worden geen groepen verminderd zelfredzame personen of bestemmingen met een relatief hoge personendichtheid toegelaten binnen het plangebied.